

Հայկական գիտահետազոտական հանգույց Armenian Research & Academic Repository

Սույն աշխատանքն արտոնագրված է «Ստեղծագործական համայնքներ
ոչ առևտրային իրավասություն 3.0» արտոնագրով

**This work is licensed under a Creative Commons Attribution-NonCommercial
3.0 Unported (CC BY-NC 3.0) license.**

Դու կարող ես.

պատճենել և տարածել նյութը ցանկացած ձևաչափով կամ կրիչով
ձևափոխել կամ օգտագործել առկա նյութը ստեղծելու համար նորը

You are free to:

Share — copy and redistribute the material in any medium or format

Adapt — remix, transform, and build upon the material

3344

U-86

2010

2002

W

ԴԻԻՐՈՒՍՈՅՑ

ԱՅԲԲԵՆԱՐԱՆ

ՀԵԳՈՒՐԱՆ

ԵՒ

ԸՆԹԵՐՅԱՐԱՆ

ՀԱՅԿԱԶՆ ՄԱՆԿԱՆՑ

ՅՈՐԻՆԵԱՑ

ԲԱԳՍԸՆ Ա. ԱՐԹՐՆՈՑ

ՎԱՂԵՄԻ ԱՇԱԿԵՐՑ

Ս. ՆԵՐՍԻՍԵԱՆ ՎԱՐԺԱՐԱՆԻ ԻՐԱՍԳԻԻԳ.

ԳՈՐԾ ԵՐՐՈՐԳ

ԳՐԱՍԻՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹՅԱՆ

Կ. ՊՕԼԻՍ

ՑՊԱԳՐՈՒԹԻՒՆ Ռ. Ց. ԳԻՒՐԳՅԱՆ

491.99-8

Կ-86

1872

ԳԻՒՐԻՍՈՒՅՑ

ԱՅԲԲԵՆԱՐԱՆ

ՀԵԳ-Ա.ՐԱ.Ն

ԳՅԻ. 99-8

ԵՒ

30

Ա-86 ԸՆԹԵՐՑԱՐԱՆ

ՀԱՅԿԱԶՆ ՄԱՆԿԱՆՑ

ՅՕՐԻՆԵՑ

ԲԱԳԱՐՈՍ Ա. ԱՐԹԻՆՕՅ

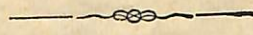
ՎԱՂԵՍԻ ԱՇԱԿԵՐՏ Ս. ՆԵՐՍԻՍԵԱՆ

ՎԱՐՃԱՐԱՆԻ Ի ԽԱՍԳԻԻՂ

ԳՈՐԾ ԵՐՐՈՐԴ

ԳՐԱՍԻՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԵԱՆ

Կ. ՊՕԼԻՍ

ՏՊԱԳՐՈՒԹԻՒՆ Ռ. Յ. ԳԻՒՐԻՑԵԱՆ

1872

(14350.57)

ՅՏՈՍԿՈՂԻԴ
ՅՈՂԱՅԻԳՅՈՍ

ՅՄԱԳՈՒԲՈՒՅ
ԿՍ

ՅՄԱՆԵՆԻՑԻՅ
ՅՅԱՅԵՍ ՅՐԱՅՈՍ

ՅՕՐԻՑԻՅ Ս. ՅՈՂԱԳՐԱԳ

ՅՐԱՅՈՍԻ ԳՆՈՍԵՆՈՒ ԵՆՈՍԵՆՈՒ Ս.

ԿՐԻՑԻՅ ԳՈՐԾ
ՅՄԱՆԵՆԻՑԻՅ ՅՐԱՅՈՍԻՑ

ԿՍ

ՅՈՂԱԳՐԱՅ ԵՒ ԿՐԻՑԻՅ

ԿՍ

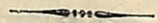
ՏՐԱԿՏՆԵՐ

30316-42

Ի ՀԱՅՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ

ՏԵԱՌՆ ԳԼՈՐԴԱՅ ԶՈՐՐՈՐԴԻ

ՎԵՀԱՓԱԿ ԿԱԹՈՒՂԻԿՈՍ ԱՄԵՆԱՅՆ ՀԱՅՈՑ

Ի ՊԱՏՐԻԱՐԿՈՒԹՅԱՆ ԵՐՈՒՍԱԴՆԵՐԻ

ՏԵԱՌՆ ԵՍԱՅԵԱՅ ԱՐԲԵՊԻՍԿՈՊՈՍԻ

Ի ՊԱՏՐԻԱՐԿՈՒԹՅԱՆ Կ. ՊՈԼՍՈՑ

Տ Ե Ա Ռ Ն Մ Կ Բ Տ Զ Ի

ԱՌԱՔԵԼԱՊԱՇՏՈՅ ԱՐԲԵՊԻՍԿՈՊՈՍԻ

(314
39)

12790-58

ՏՐԱԿՏՆԵՐ

ԱՌ

ԵՍԱԴԱՆԱՍԱԿ

ՔՈՅԻ ԻՄ ՀԱՐԱԶԱՏ

ԱՐԱՔՍԻ ԱՐԹԻՆՈՅ

ԵՒ

ՊԵՌԱՆԱՍԱԿ

ՔԵՌՈՐԴԻ ԻՄ ՍԻՐԱՍՈՒՆ

ՎԱՀԱՆ ՄԱՄԻԿՈՆԵԱՆ

ՆՈՒԷՐ

ՄԻՐՈՅ

Ա Բ Գ Դ Ե Զ

Է Ը Թ Ժ Ի Լ

Խ Ծ Կ Ն Չ Պ

Ճ Մ Յ Ն Շ Ո

Չ Պ Ղ Ռ Ս Վ

Տ Ր Ց Ի Փ Ք

Օ Ֆ

1 2 3 4 5 6 7 8 9 0

« Բ Գ Դ Ե Զ Է Ը Թ Ժ Ի Լ Խ Ծ Կ Ն Չ Պ Ղ Ճ Մ Յ Ն Շ Ո Չ Պ Ղ Ռ Ս Վ Տ Ր Ց Ի Փ Ք Օ Ֆ »

ա բ գ դ ե զ

է լ թ ժ ի լ

խ ծ կ ն չ ղ

ճ մ յ ն շ ո

չ պ ղ ռ ս վ

տ ր ց լ փ ք

և օ ֆ

ՄԱՍՆ ԱՌԱՋԻՆ
ԱՅԲԲԵՆԱՐԱՆ

Ա. ԱՄԻՍ

ՕՐ Ա.

ա բ գ դ ե զ

ՕՐ Բ.

է ը թ ժ ի Լ

ՕՐ Գ.

խ ծ է հ ճ զ

ՕՐ Դ.

ճ ը յ Ն շ ը

ՕՐ Ե.

չ պ զ ո ս վ

ՕՐ Զ.

տ ր ց ւ փ ք

Լ օ ֆ

ՓԱՂԱՌՈՒԹԻՒՆ

ՕՐ Ե.

բա գա դա զա թա ժա լա խա ծա

ՕՐ Ը.

կա հա ձա ղե ճե մե յե նե շե

ՕՐ Փ.

չե պե ջե ուե սե վե տե ըե ցե

ՕՐ Թ.

ւե փե քե Ֆը բի գի ղի զի թի

ՕՐ ԺԱ.

դո զո թո ժո լո խո ծո կո հո

ՕՐ ԺԲ.

ձո ղո ճո աբ ադ աղ եզ եթ ետ

ՕՐ ԺԳ.

ՄԻՍՎԱՆԿ ԲԱՌ

Ազգ անցք աստղք աչք արջ անդ
բաղ բողք բուրդ գահ գորա գործք

ՕՐ ԺԴ.

դահ դամբ քիմք ելք երբ երգ
զոհ զիղջ զուրկ էմք ընդ ըստ

ՕՐ ԺԵ.

թանկ թանչ թուղթ ժամ ժանդ
ժանսք

ինձ ֆնչք իւղբ լու լուտ լեան

ՕՐ ԺԶ.

խաչ խուր խումբ ծաղ ծերայ ծունկ
կաւ կինձ կեանք հայ հիւթ հիւզ

ՕՐ ԺԷ.

ձագ ձեռք ձորձ ղեկ ճանձ ճիւզ
մաչ մարգ մուրձ յօդ յարդ յյլ

ՕՐ ԺԸ.

նախ նիւթ նուրբ շաղ շուն շուրջ
ոսպ ոսկր ուխտ չափ չու չար

ՕՐ ԺԹ.

պոչ պերճ պարտք ջիլ ջերմ ջուր
ուահ ուիշտ ոուփ սագ սինճ սուրբ

ՕՐ Ի.

վաղ վարձք վարկ տապ տագր տուրք
րամ ցանկ ցուրտ փակ լիւս փուշ

ՕՐ ԻԱ.

քաջ քայռ քուրճ քիթ քիրտ քուն
քիւ քիւ քարք քայլ քու քար

ՕՐ ԻԲ.

պորտ պուկ վասն ցանց պոնդ վանք
վիզ փաստ փոս փիղ փորճ քօղ

ՕՐ ԻԳ.

ԵՐԿԱՎԱՆԿ ԲՈՌ.

ա դի , բե բան , գո բով , դի տել , ե թէ , զը տել ,
էակ , ըմ բիշ , թատ բոն ,

ՕՐ ԻԴ.

ժը լատ , ի լիկ , լու սին , խո շոր , ծը փալ ,
կաս կամ , հայ լի , ձու լել , ղե կել ,

ՕՐ ԻԵ.

ճը ճի , մի անձ , յի սուն , նո թի , չա բաւ , ու նայն ,
չա միշ , պա տանդ , ջեր մուկ ,

ՕՐ ԻԶ.

ռո ճիկ , սար փին , վա բունդ , տի էզ , բա հետ ,
ցան կալ , լիւ ծել , փա պար , քան դել ,

ՕՐ ԻԷ.

ԵՌԱՎԱՆԿ ԲՈՌ.

սա ղա ւարտ , խե լո քիկ , պա տա բազ ,
դա սա տու , ժա մա ցոյց , ա չա կերտ ,
գե բեզ ման , դըռ նա պան ,

ՕՐ ԻԸ.

ՔԱՌԱՎԱՆԿ ԲՈՌ.

ա ղա տու թիւն , ժը բա գը լուկ ,
կա ու վա բիշ , մահ կա նա ցու ,
աստ ուա ծա ծին , կա թու ղի կոս ,
վա ճա ու կան , հի ւան դա նոց ,

ՕՐ ԻՔ.

ՀՆԳՍՎԱՆԿ ԲՍՈՒ

յի շա տա կա բան , ե կե ղե ցա կան
բազ մա ճա ուա գայթ , դաւա ճա նու թիւն ,
վայ բե նա բա բոյ , ժա մա նա կա կէտ ,
ըն գար ձա կա սիրտ , աշ խար հա մար տիկ ,

ՕՐ Ա.

ՎԵՅՍՎԱՆԿ ԲՍՈՒ

ու սուժ նա կա նու թիւն , տի ե զե բա քա բող ,
տըն տե սա գի տու թիւն , աւե տա բա նա կան ,
փի լի սո լիա յու թիւն , աստ ուա ծա բա նու թիւն ,
մե ծա վա յե շու թիւն , աշ խար հա կա լու թիւն ,

ՄԱՍԵ ԵՐԿՐՈՐԴ

ՀԵԳՍԱՐԱՆ

ԵԻ

ԳՆԹԵՐՑԱՐԱՆ

Բ. ԱՄԻՍ

ԴԱՍ Ա.

ՕՐ Ա.

ՀԵԳԵԼԻՔ

ԱՌՍԻՕՏ

Աշտի՛ Տերուհի

Հայր մեր որ յեր կի նըս , սուրբ ե ղի ցե
անուն քո = Ե կես ցե ար քայ ու թիւն
քո . ե ղի ցին կամք քո , որ պէս յեր կի
նըս եւ յեր կրի =

ԵՐԵԿՈՑ

Ըզ հաց մեր հա նա պա զորդ տո՛ւր մեզ
այսօր = Եւ թո՛ղ մեզ ըզ պար տիս մեր ,
որ պէս ե մեք թո ղու մք մե բոց պար
տա պա նաց =

ՕՐ Բ.

ԱՌԱՒՕՏ

Եւ մի՛ տանիր ըզմեզի փոր ձու թիւն ,
պլ փրկ կեա՛ ըզմեզ ի չարէ . զի քո է
ար քայ ու թիւն եւ զօ թու թիւն եւ
փառք յաւի տեանըս ա մէն :

ԵՐԵԿՈՅ

Ան կա նիւք ա ու ջի քոյ տի ըա մայր
սուրբ Աստ ուա ծա ծին եւ ա զա չեմք
զա նա ըստ ըզ Կոյսըդ , բարե խօսե՛ա
վասն ան ձանց մե րոց եւ ա զա չեա՛ ըզ
մի ա ծին որ դիդ :

ԴԱՍ Գ.

ՕՐ Գ.

ԱՌԱՒՕՏ

Փրկ կեւ ըզ մեզ ի փոր ձու թե նէ եւ
յամե նայն վը տան գից մե րոց :
Որ ար ձա կի չըդ ես կա պե րոց , պար
գեւա տու ա մե նե ցուն :

Այ սոր հայց մամբ ծե ըունւոյն ար
ձա կեա՛ եւ զիս բազ մամեղըս ի կա
պա նայց մա հու ի կեան սըն յաւի տե
նից :

ԴԱՍ Դ.

ՕՐ Դ.

ԱՌԱՒՕՏ

Աւարտութիւն

Աստ ուա ծ վեց օր ուան մէջ ո չըն չե
ըս տեղ ծեց եր կին քըն ու եր կի ըրս իր
ա մէն մէ ջի բա նե ըո վը :

ԵՐԵԿՈՅ

Ա ու ջին օ ըր ըս տեղ ծեց եր կին քըն
ու եր կի ըրս եւ հըրեչ տակնե րը . ետ
քը րոյ սըն ըս տեղ ծեց , ու գի շե րը ցու
րե կըն ո ըո շեց :

ԴԱՍ Ե.

ՕՐ Ե.

ԱՌԱՒՕՏ

Երկրորդ օրը հաստա տու թիւն
ըրաւ , ու եր կընքի ջըրե րըն երկ

բիս ջը բե բէն դա տեց = Երբորդ օ
րը ծովը ցա մաքէն բաժնեց, ու հը
րաման տըւաւ =

ԵՐԵԿՈՅ

Որ գե տինը խոտեր, ծաղկըներ ու
ամէն կերպ պըտոյ ծառեր բուս
ցընէ =

Չորբորդ օրըն արեւը լուսինըն ու
աստղերըն ըստեղծեց, ու անոնց
մով ժամանակ, որ, տարի որոշեց =

ԴԱՍ Զ.

ՕՐ Զ.

ԱՌՍԻՕՏ

Հինգ երորդ օրը՝ ձրկնե րըն ու
թըռչուննե րըն ըրաւ, ու օրհնեց
դանոնք որ ամին ու շատնան, օ
դոյն եւ ջըրին մէջ սըփուըւին =

ԵՐԵԿՈՅ

Վեցերորդ օրըն ամէն ցեղ չորքո
տանիներ ու անասուններ, ամէն
բանէն ետքըն ալ մարդըն ըստեղ

ծեց իրեն նըման ու անուը Ա
դամ դըրաւ =

ԴԱՍ Է.

ՕՐ Է.

ԱՌՍԻՕՏ

Եօթերորդ օրը դագրեցաւ իր ան
մէն գործքերէն ու օրհնեց ան օ
րը, որըն որ ետքը պատւիրեց որ
իրեն նըւիրենք =

ԵՐԵԿՈՅ

Շաբաթ անուանե լով, որ հան
գիստ ըսել է. անոր տեղը ետքը
կիրակի օրը դըրւեցաւ ՚ի յիշա
տակ քըրիստոսի յարու թեանը =

ԴԱՍ Ը.

ՕՐ Ը.

ԱՌՍԻՕՏ

Ով որ իւր եղբօրը պարապ տեղը
սըրգողի, գատաստանի պարտա
ւոր պիտի ըլլայ, եւ ով որ իր եղ
բօրը յիմար ըսէ, ատեանի պար
տաւոր պիտի ըլլայ =

Ով որ իւր եղբօրը անմիտ ըսէ,
գէհէնի կրրակին պարտաւոր պի-
տի ըլլայ: Թէ որ քու ընծադ սե-
ղանին վրայ կը բերես, ու հոն
միտքըդ կու գայ՝ թէ քու:

ԴԱՍ Թ.

ՕՐ Թ.

ՍՈՍԻՕՏ

Եղբայրդ քու հետք սրբոյ զոյճ
է, ճըգէ քու ընծադ սեղանին առ-
ջէւը գընա առաջ եղբօրդ հետք
հաշտըւէ, ու ետքը եկու՛ր որ քու
ընծադ մատուցանես:

ԵՐԵԿՈՅ

Ապաշխարեցէք, զի երկնից ար-
քայու թիւնը մօտեցած է: Ուրե՛-
մըն կատարեալ եղիք ինչպէս ճեղ
երկնաւոր Հայրն է կատարեալ:

ՕՐ Ժ.

ՀԱՍԱՐԱԿ ԸՆԹԵՐՑԱՆՈՒԹԻՒՆ

ՍՈՍԻՕՏ

Ճաշը պատրաստ է,
Սեղանը նրստինք:
Սհա՛ իմ հացըս ե պը՛տակըս:
Ո՛ւր է իմ դաւաթըս:
Ո՛հ շատ կերայ:

ԵՐԵԿՈՅ

Հայրս մեծ դիրք մը ունի,
Մէջը շատ մը պատկերներ կան,
Դարակին մէջը պահած է,
Երթամ ուղեմ հօրմէս
Եւ պատկերները նայիմ:

ԴԱՍ ԺԱ.

ՕՐ ԺԱ.

ՍՈՍԻՕՏ

Դայեակըս խիստ գեղեցիկ պատմութիւն մը ը-
սաւ ինձի:
Դուր կը զարնուի, երթամ նայիմ ով եկաւ:
Հօր եղբօրըս աղջիկն է:

ԵՐԵԿՈՅ

Բարի լոյս, իմ ազնիւ բարեկամըս:
Ի՞նչպէս ես:

Ո՛ւսկից կուգաս :

Ա. ա, ահա՛ քեզի կարկանդակ մը :

Կերթան : — Ի՞նչ շուտ :

ԴԱՍ ԺԲ.

ՕՐ ԺԲ.

ԱՌՍԻՕՏ

Օ՛րն պարտէզը երթանք, հոն պիտի նախաճաշենք :

Ի՞նչ պիտի ուտենք :

Հացըդ բեր, և ուտելիքդ պիտի տեսնես :

Ահա՛ ելակներ և գեղեցիկ հաղարջներ :

ԵՐԵԿՈՅ

Ա՛հ մայրըս, կը տեսնես, վարդ մը ուզեցի բերցընել, բայց մատըս խածաւ :

Շատ արիւն կուգայ, կը ցաւի մատըս :

Հող չէ տղաս, փուշն էր որ խածաւ, անի ինքնիրեն կանցնի :

ԴԱՍ ԺԳ.

ՕՐ ԺԳ.

ԱՌՍԻՕՏ

Երթանք պրտափնք դաշտը :

Այս առաւօտ քիչ մը զով կընէ :

Երկինքը ծածկուած է խոշոր ամպերով :

Այս գիշեր անձրեւ եկաւ :

Գետինը թայց է :

Այսօր ծաղիկները խիստ դաւար են :

ԵՐԵԿՈՅ

Նայէ՛ մայրիկ աղւորիկ թիթեռնիկը :

Նայէ՛ ի՞նչ աղւոր գոյներ ունի :

Ինչպէս շուտ կը թռչի :

Տես վարդենիին վրայ նըստեցաւ :

Երթամ բըռնեմ :

ԴԱՍ ԺԴ.

ՕՐ ԺԴ.

ԱՌՍԻՕՏ

Աստուծոյ աստուծոյ

Ա. Ինձմէ զատ ուրիշ Աստուած մի ունենար :

Բ. Պաշտելու համար կուռք մի չինէր :

Գ. Սընտրի բաներու համար Աստուծոյ անունը բերանըդ մի՛ առնէր :

Դ. Շաբաթ օրը սուրբ պահելը մի՛ մոռնար (կերակի) :

Ե. Բու հայրըդ և մայրըդ պատուէ՛ :

ԵՐԵԿՈՅ

Զ. Մարդ մի՛ ըսպաննէր :

Է. Շընութիւն մի՛ ընէր :

Ը. Գողութիւն մի՛ ընէր :

Թ. Սուտ վրկայութիւն մի՛ ընէր :

Ճ. Բու ընկերոջըդ տանը և այլն բաներուն մի՛ ցանկար :

ԴԱՍ ԺԵ.

ՕՐ ԺԵ.

ԱՌՍԻՕՏ

Ա.Ս.Ս.Ս.

Գիտցա՛ր, ո՛վ տղայ, թէ երկնաւոր Հայր մը և Տէր մը ունիս, որ է Աստուած:

Երկինքը, երկիրը, մարդը և ան ամենը, որ մեր աչքը կը տեսնէ ու չը տեսներ, Աստուած ըրաւ: Դու ծընար, որ մը հարկաւ պիտի մեռնիս, բայց Աստուած անմահ է:

ԵՐԵԿՈՅ

Չըկայ մէկը, որ Աստուծոյ սուրբ և մեծ ըլլայ, վասն զի ամենքն ալ իր ձեռքին գործերըն են: Աստուած միայն «ըլլայ» մը ըսելով ոչինչէն ինչ գոյացուց ու աշխարհը զարդարեց, ալ ի՛նչ որ ուզէ չը կրնայ ընել:

ԴԱՍ ԺԶ.

ՕՐ ԺԶ.

Օգոստոս երապիտ

ԱՌՍԻՕՏ

Ուրիշին գեղեցկութեանը մի նայիր, և մի՛ սիրուն տեսքովը և անուշ լեզուովը լիարուրտ պէտք է իմաստութեամբ ճանչնալ բարեկամը և թըշնամին, որ չըլլայ թէ սասանայի մը ձեռք իյնաս. շատ բան պէտք է որ աս խելքը սովորիս փորձով:

ԵՐԵԿՈՅ

Համբերող մարդը որչափ ծանր բեռան տակ ըլլայ՝ ձայնը չեղնէր. իսկ անհամբերին ձայնը քիչ բանէ մը սոսկալի կեղնէ: Երանի անոր որ համբերութեամբ իր բեռը կը թեթեւցընէ, և առանց տրրաղնջելու կը տանի:

ԴԱՍ ԺԷ.

ՕՐ ԺԷ.

ԱՌՍԻՕՏ

Աբելի նման ըլլալու համար՝ ուրիշներէն եկած նեղութեան համբերելու է. բայց կայենի նման ըլլալու համար՝ միայն սըրտով զուրիշն ատելը հերիք է.

ԵՐԵԿՈՅ

Ո՛վ որ իր ծնողացը վրայ կը ծիծաղի, բամայ հետ ինքն ալ բոլոր աշխարհքիս առջև ծիծաղ կըլլայ, և ծնողացն անէծքին տակը կիյնայ.

ԴԱՍ ԺԸ.

ՕՐ ԺԸ.

ԱՌՍԻՕՏ

Ի՛նչ օգուտ ծնողաց իրենց բարի ըլլալը՝ երբոր զաւակնին չեն կրթուած՝ բարի չեն. Աճա՛ր քեզի Հեղի քահանայապետ, որ տղոցդ համար դու ալ պատժոյ տակ ինկար:

ԵՐԵԿՈՅ

Սնիւր դարձած ատեն վրան անշարժ ո՛վ կրնայ նրստիլ : Հիմայ ի՞նչ պատասխանեմ : -- Խելք ունեցողը : -- Գլուխը տաքցած ատեն ո՛վ կրնայ առաքինութիւն գործել : -- Աստուծոյ շնորհքին մէջ եղողը :

ԴԱՍ ԺԹ.

ՕՐ ՅԹ.

ԱՌՍԻՕՏ

Կրակը ամեն բան կ'այրէ , բայց զ'ոսկին կը մաքրէ ու կը փայլեցնէ : Նոյն կրակով երեք մանկունքը փայլեցան , անով հնոց վառողներն այրեցան : Նեղութիւնը արդարներուն հանգստեան պատճառ կ'ըլլայ , չարերուն յաւիտենական տանջանքին համը աւել կուտայ :

ԵՐԵԿՈՅ

Մարդըս ան ատեն իւր պակասութիւնները նորէն կըսկսի , երբոր անոնք կը մոռնայ : Մարդիկ իրենց անարգութեամբը շատ անգամ իրենց շղթաները կը շինեն , ու ետքը իրենց գեթութեանը վրայ կը ցաւին :

ԴԱՍ Ի.

ՕՐ Ի.

ԱՌՄԵՆ

ԱՌՍԻՕՏ

ԿԵՆ Լ ՈՂԽԱՐ

Մէկ կին մը կը խուզէր իր ոչխարին բուրդը , և անանկ գէշ կը կտրէր որ կաշին ալ միատեղ կը

քերթէր : Իսկ ոչխարը կ'աղաղակէր թէ կ'աղաչեմ , եթէ իմ կաշիս կուզես՝ զիս մտածախին խրկէ , և թէ բուրդէս կուզես՝ խուզողը բերել տուր որ կտրէ :

ԵՐԵԿՈՅ

ՀՈՎԷ Լ ԱՅԶ

Հովիւ մը բարկանալով զարկաւ այծին գլխուն աւնանկ սաստիկ որ՝ մէկ եղջիւրը կտրեցաւ . բայց շուտով զղջացաւ ըրածին վրայ ու կաղաչէր այծին որ տիրոջը բան չ'ըսէ : Պատասխանեց այծը , ո՛վ թշուառական յիմար , ես թող անանկ բարի ըլլամ որ մեր տիրոջը բան չ'ըսեմ , իսկ ան աչք չունի՞ չի՞ տեսներ թէ մէկ եղջիւրս պակաս է :

ԴԱՍ ԻԱ.

ՕՐ ԻԱ.

ԱՌՍԻՕՏ

ՕՅ Լ ԽԱՐԻՊՅ

Մէկ օձ մը կը մտնէ Գարբինին խանութը , և հոն կը Գսնէ խարտոցն ու կըսկսի կրծել : Խեղճ յիմար , կըսէ խարտոցը , գիտես ի՞նչ է կրծածը . չե՞ս տեսներ որ ակուններդ զիս չեն կրնար մաշել . որովհետեւ ես երկաթը կը մաշեմ , դուն զիս ի՞նչ պէս պիտի մաշես :

ԵՐԵԿՈՅ

ԿԱՊԻԿ Լ ԵՐ ԺՊԷՆ

Մէկ կապիկ մը խելքը տուեր էր իր մէկ ձագին ,

անանկ որ գիշեր ցորեկ կը պագնէր ու գրեկելով
կը սխմէր . բայց այս անխելք սէրը շատ գէշ ը-
րաւ ձագին , վասն զի օր մը սաստիկ սիրելով
գիրկն առաւ անանկ ու ժող սխմեց գրկին մէջ որ
շունչը բռնուեցաւ մեռաւ խեղճ ձագը :

ԴԱՍ ԻԲ.

ՕՐ ԻԲ.

Հայոց պատմութիւն

ԱՌՍԻՕՏ

Հայոց ազգը նոյ նահապետին ցարեթ որդիէն ա-
ռաջ եկած է :

Հայոց ազգին նահապետ եղաւ Հայկ , որ էր Թոր-
գոմայ որդին :

Մեր ազգին տէրութիւնը անմիջապէս ջրհեղեղէն
քիչ մը ետքը սկսած է .

ԵՐԵԿՈՅ

Հայկ մարմնով կտրիճ մարդ էր , մեծահասակ և
գեղեցիկ , գռուղ մազերով , կարմիր երեսով ,
վառվռուն աչքերով , ձեռքով ալ շատ ճարպիկ
ու արագ աշարժ . իսկ մտօք բարակամիտ , հընա-
րագէտ , աշխարհաչէն և անվախ սրտով .

ԴԱՍ ԻԳ.

ՕՐ ԻԳ .

ԱՌՍԻՕՏ

Հայոց առաջին թագաւորը եղաւ Պարոյր որ Հըս-
կայօրդւոյն որդին էր :

Հայկազանց ամենէն երեւելի թագաւորը երուան-
դայ տղան Տիգրան Ա. եղաւ :

ԵՐԵԿՈՅ

Մեր ազգին ամենէն վերջի թագաւորը եղաւ Լե-
ւոն Զ. որուն մայրը միայն հայ էր . ասիկայ մե-
ռաւ փարիզի մէջ հաղար երեք հարիւր ինըսուն
երեքին , նոյեմբերի տասներիննին վաթսուն տար-
ուան , ու թաղեցաւ կեղեքստինեանց վանքին մէ-
ջը , ուր որ ինչուան հիմայ կայ իր գերեզմանը :

ԴԱՍ ԻԴ.

ՕՐ ԻԴ.

Առաջինութիւն

ԱՌՍԻՕՏ

Չորս ընդհանուր և չորս փրիստոնէական առա-
քինութիւն կամ բարիք կայ :

Չորս ընդհանուր առաքինութիւններն ասոնք են .

1. Խոհեմութիւն՝ որ խորհրդով գործել է :
2. Արդարութիւն՝ որ իրաւունքով գործել է :
3. Արիութիւն՝ որ համարձակութեամբ գործել է :
4. Բարեխառնութիւն՝ որ չափաւորութեամբ գոր-
ծել է :

ԵՐԵԿՈՅ

Չորս փրիստոնէական առաքինութիւններն ասոնք
են .

1. Խոնարհութիւն կամ հեզութիւն՝ որ ունեցած
բարիքին վրայ չը պարծենալ է :

2. Սէր՝ որ առ Աստուած , առ անձն , առ մար-
դիկ և մինչև առ անասունս սէր ունենալ ու գը-
թով վարուիլ է :

3. Համբերութիւն՝ որ վշտի ու տառապանաց տո-
կացողութիւն է :

4. Ներողութիւն՝ որ մեղի դէմ գործուած անիրա-
ւութեանց անյիշաչարութիւն է :

ԴԱՍ ԻԵ.

ՕՐ ԻԵ.

Մ.Լ.Ի.Լ.Է.

ԱՌՍԻՕՏ

Եօթը գլխաւոր մտլութիւն կամ մեղք կայ :

1. Հպարտութիւն՝ որ ունեցած կամ մանաւանդ
չունեցած բարիքի վրայ պարծենալ է :

2. Նախանձ՝ որ ուրիշի ունեցած բարիքը չը քա-
շել է :

3. Բարկութիւն՝ որ բանի մը համար , իրաւացի
կամ անիրաւ տեղը կիրքի ելնել է :

ԵՐԵԿՈՅ

4. Ծուլութիւն՝ որ քանի կարողութիւնը կը ներէ
չը գործել է :

5. Սգահութիւն՝ որ ունեցածին չը բաւականա-
նալ է :

6. Որկրամտլութիւն՝ որ կերածին չափը չը դիտնալ
է :

7. Բղջախոհութիւն՝ որ ապականեալ վարք ունե-

նալ է :

Ճշմարիտ երջանկութիւնը՝ այս առաքինութիւննե-
րը գործել և այս մտլութիւններէն հեռու կենա-
լուն մէջն է :

ԴԱՍ ԻԶ.

ՕՐ ԻԶ.

Ա.Ե.Կ.Կ.Կ.

ԱՌՍԻՕՏ

Ճրագ մարմնոյ ակն է , եթէ ակն քո առատ է ,
ամենայն մարմինդ լուսաւոր եղիցի . Սպա թէ ա-
կըն քո չար է ամենայն մարմինդ խաւարին եղիցի՝
իսկ արդ՝ եթէ լոյսդ որ 'ի քեզ է՝ խաւար է ,
խաւարն ո՞րչափ ևս :

ԵՐԵԿՈՅ

Եւ որ ոք արբուսցէ ձեզ ջուր բաժակաւ յանու-
նըս յայս , թէ դուք Գրիստոսի էք , ամէն ասեմ՝
ձեզ՝ մի՛ կորուսցէ ըզվարձս իւր : Զի ամենայն
ինչ հրով յաղեսցի , և ամենայն սղջակէզ աղիւ յա-
ղեսցի :

ԴԱՍ ԻԷ.

ՕՐ ԻԷ.

ԱՌՍԻՕՏ

Եւ ոչ ո՞ք արկանէ գինի նոր 'ի տիկօ հինս . ապա
թէ ոչ՝ պայթուցանէ գինին նոր ըզտիկան հինս .
ինքն հեղու , և տիկքըն կորնչին . Ս.Ս.Լ գինի նոր
'ի տիկօ նորս արկանելի է , և երկոքին պահին :

ԵՐԵՎԱՆ

Ո՛չ կարեմ ես յանձնէ առնել և ոչինչ , այլ որպէս լսեմ՝ դատեմ , և դատաստանն իմ արդար է . զի ո՛չ խնդրեմ ըզկամս իմ , այլ ըզկամս այնորիկ որ առաքեացն զիս :

ԴԱՍ ԻԸ.

ՕՐ ԻԸ.

ՈՏԱՆԱԻՈՐ

ԱՌՍԻՈՏ

Առաւօտեան երբ

Առաւօտն որ արթնցար ,

Մէկէն ել , մի՛ ծուլանար .

Դընա մաքուր լըւացէ ,

Դըլուխըդ լաւ մը սանտրէ :

Ով որ գըլուխը չէ սանտրած

կամ երեսը լըւացած ,

Ամենուն է զըզուելի .

Մաքրութիւնըն է սիրելի :

Ատամներդ լաւ լըւա ,

Ձգեստներդ հազիր , շուտ արա .

ԵՐԵՎԱՆ

Այս ամէն բանէն յետոյ

Աղօթք արա Աստուծոյ :

Շատ պառկելէն ի՞նչ օգուտ ,

Դասըդ մըտքէդ կելնէ շուտ :

Գիրքըդ առ , նիստ ու սերտէ :

Ահա զանգակ կը զարնէ :

Դասի մէջ ինչդ է պակաս :
Առաջուց նայէ գիտնաս ,
Ժամանակին պատրաստես ,
Որ ատեն չը կորսընցընես :

ԴԱՍ ԻԹ.

ՕՐ ԻԹ.

ԱՌՍԻՈՏ

Դասարանը որ մըտար ,

Ժամանակ չես ունենար

Ազդին անդին վազելու

Գիրք կամ տետրակ փընտուելու .

Մէկ մը թանաք չես առած ,

Մէկ մը գրելչըդ չէ կորած .

Գիրքըդ մեկդի կը ձըգես ,

Յետոյ և ոչ կը գըտնես ,

Ինչ որ կարգաւ դըրուած է ,

Ձեռքըդ կուգայ ինքիրմէ .

ԵՐԵՎԱՆ

Վարժապետը երբ կուգայ

Դասարանը դաս կուտայ ,

Յօրանջել , բերան բանալ

Պէտք չէ , ջանա հասկանալ .

Յօրանջողն է անպիտան .

Ձը լինիս նորա նման .

Նոր մէկ բան եթէ լսես ,

Նայէ որ միտքըդ պահես ,

Կամ տետրակիդ մէջ գըրէ,
 Երկրորդ օրն ալ զայն սերտէ:

Ն. 2. Բ.

ԴԻԱՍԼ:

ՕՐ Ա.

ԱՌՍԻՍՏ

Հրեշտակներէն

Ո՛հ, մինչ գետնամած
 Առ սուրբ սեղանով՝
 Զճականն ամօթլեած
 Առեալ ընդ քօղով:

Ե՛րեկո՞Յ

Զերդ նորարողով
 Վարդ վառ ՚ի բորբոք
 Ո գգյունն ՚ի դողդոջ
 Ծածկէ՛նդ տերեւօք

ԱՄՍՈՑ ԱՆՈՒՆՆԵՐԸ

Յունվար
 Փետրվար
 Մարտ
 Ապրիլ
 Մայիս
 Յունիս

Յուլիս
 Ոգոստոս
 Սեպտեմբեր
 Հոկտեմբեր
 Նոյեմբեր
 Դեկտեմբեր

ՇԱԲՈՒՆ ԹՐԵՐԸ

Կիրակէ
 Երկուշաբթի
 Երեքշաբթի

Շաբաթ

Չորեքշաբթի
 Հինգշաբթի
 Արթուր

Պ Տ ՈՒ Ղ Ն Ե Ր

ՏԱՃԿԵՐԷՆ

ՀԱՅԵՐԷՆ

ՏԱՃԿԵՐԷՆ

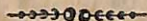
ՀԱՅԵՐԷՆ

Սյ չիչէյի	Լանաժողիկ	Լէպլէպի	Մրկասիտեա
Սյվա	Սերկեւիկ	Խայիսի	Միրան
Ապաւելզիզիզ	Կոնձեղ	Խըյար	Վարունկ
Արմուտ	Տանձ	Խուրմա	Արմաւ
Գալուն	Սեխ	Հալըճ	Հաղորան
Գարվուզ	Զմերուկ	Հիւնապ	Յունապ
Գըղըճըզ	Զոււմ	Հօճա եէմիչի	Մաթուզ
Գուրու իւղիւմ	Զամիչ	Ճէվիզ	Ընկոյզ
Զէրտալի	Պարկուկ	Մարուլ	Հաղար
Էլմա	Խնձոր	Մորմենի	Մօրենի
Էրեք	Սալոր	Մուշուււա	Զղեար
Ըզմավոււա	Զկու	Նար	Նոււ
Թուրուճ	Թուրինջ	Շէֆթալի	Դեղձ
Իլիմօն	Լեմօն	Զիլէկ	Ելակ
Ինճիլ	Թուղ	Պատէմ	Նուշ
Իտէ	Փշաւ	Պէրղամօթ	Պերկամոս
Իւղիւմ	Խաղող	Տութ	Թութ
Իւլէզ	Սին	Փէստիլ	Բաստեղ
Փօրթօքալ	Նալիճ	Քիրազ	Կեռաս
Քէչի պույնուղը	Եղջիւր	Յընարզ	Կաղին
Քէսթանէ	Շաղանակ	Յըսարզ	Պիտակ
Քէօֆթէր	Կաշկ	Յիշնէ	Բալ
Իշնիլ	Գինձ	Յի էնկ լւղիւի	Հաղարջ

924

ՅԱՆԿ ԳՐՈՑ

ԳՐԱՍԻՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԵԱՆ

222.

Ս. — Ֆրանսուա կամ Սուտ Բանալի գին 3

Բ. — Ը դարձակ Հանրահաշիւ կամ Գրահաշիւ Ս. Հատոր. Գրիգոր Յ. Թնկերեանի գին 8

Գ. — Դիւրուսոյց Այբբենարան Հեգարան և Ընթերցարան Հայկազն մանկանց գին 1

ՄԱՄԼՈՑ ՏԱԿ

Խորհուրդք հանդիսի արարչագործութեանն Աստուծոյ .

Նոր Վերական Գաղղիարէն դիւրուսանելի խառն ընդ Հայերէնի հանգերձ Բառարանիւ .

Հաւաքածոյ զուարճալի եւ կրթական պատմութեանց .

Ընդարձակ Հանրահաշիւ կամ Գրահաշիւ Բ. Հատոր Գրիգոր Յ. Թնկերեանի .

2003

3344

« Ազգային գրադարան

NL0062485

